

Hoofdlinjendebat LNV

Prioriteit voor bescherming drinkwaterbronnen in NPLG

Prioriteit voor bescherming drinkwaterbronnen in NPLG

De beschikbaarheid van voldoende kwalitatief goed grond- en oppervlakte water is van cruciaal belang voor de openbare drinkwatervoorziening. Die beschikbaarheid is niet vanzelfsprekend. Bronnen voor drinkwater staan in toenemende mate onder druk. Kwalitatief door (industriële) lozingen, resten van geneesmiddelen en verontreinigingen vanuit de landbouw zoals nitraat en bestrijdingsmiddelen. Kwantitatief door klimaatverandering, verzilting, te snelle waterafvoer en periodieke droogte. Het Nationaal Water Plan (NWP) van maart 2022 concludeert dat Nederland nog veel werk heeft te doen om de Europese ambities rond de Kader Richtlijn Water (KRW) en de Nitraatrichtlijn te bereiken.

Afspraken bescherming drinkwaterbronnen worden niet gehaald

De opgave is voor de bronnen voor drinkwater nog dringender. In de bestuursovereenkomst nitraat tussen Rijk, IPO, LTO en Vewin (2017) is het doel afgesproken om uiterlijk in 2025 blijvend onder de nitraatnorm te komen in 34 grondwaterbeschermingsgebieden. Dit doel halen we volgens huidig inzicht in ongeveer de helft van de gebieden niet. Het recente addendum bij het 7e NAP negeert dit vraagstuk. Ook is helder dat de in de nota Gezonde Groei Duurzame Oogst neergelegde ambitie om in 2023 95% minder normoverschrijdingen van bestrijdingsmiddelen in drinkwaterbronnen te realiseren, niet gehaald zal worden. Het NPLG moet worden benut om deze reeds lang bestaande doelstellingen nu ook echt te bereiken.

- ▶ Veranker de bestaande doelstellingen inzake het terugdringen van de belasting van drinkwaterbronnen met nitraat en gewasbeschermingsmiddelen in het NPLG.

NPLG traject biedt kansen

Een belangrijk en structurerend doel van het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) is om de Europese verplichtingen uit hoofde van de KRW en de Nitraatrichtlijn op het gebied van water, inclusief de ambities op natuur, klimaat en drinkwater, via een gebiedsgericht programma aan te pakken, waarbij zoveel mogelijk belangen gekoppeld worden. Het Rijk heeft hier de regierol, waarbij het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat een systeemverantwoordelijkheid heeft voor het watersysteem en de waterkwaliteit.

Vanuit de drinkwatersector zien we de unieke mogelijkheid die het NPLG biedt om concreet meerdere waterkwaliteitsproblemen uit de KRW in één keer integraal op te lossen, de zoetwaterbeschikbaarheid te verzekeren en zo duurzame drinkwaterbronnen te garanderen.

POSITION PAPER

Wat de KRW betreft is het belangrijk om in de regionale uitwerking, naast de aanpak van stikstof/nitraat en bestrijdingsmiddelen, ook andere probleemstoffen zoals medicijnresten en opkomende stoffen mee te nemen.

- ▶ Gebruik het NPLG als unieke kans om de bescherming van drinkwaterbronnen te verbeteren, de zoetwaterbeschikbaarheid te verzekeren en de doelen uit de Nitraatrichtlijn en de KRW te bereiken;
- ▶ Neem naast nitraat en bestrijdingsmiddelen ook andere KRW opgaves, zoals rond opkomende stoffen en medicijnresten mee.

Hoe het NPLG concreet kan bijdragen aan meerdere doelen

Concreet stellen we voor om bij de regionale gebiedsuitwerking de verbetering van de waterkwaliteit en de zoetwaterbeschikbaarheid als kerndoel mee te nemen en de bescherming van drinkwaterbronnen prioriteit te geven. Vewin stelt voor om in en rond grondwaterbeschermingsgebieden voor de drinkwatervoorziening, die extra kwetsbaar zijn voor uitspoeling van nitraat of bestrijdingsmiddelen (met name op de zandgronden van oost en zuid Nederland), bufferzones in te stellen. Dit is vergelijkbaar met de bufferzones rond Natura 2000-gebieden. In deze gebieden kan dan de landbouw geëxtensiveerd, de natuur verbeterd en de landschapskwaliteit verhoogd worden en kunnen zowel de doelen uit de Nitraatrichtlijn als de KRW worden bereikt, inclusief de doelen voor de bescherming van drinkwaterbronnen. Tegelijkertijd kunnen zo de ambities rond de waterbeschikbaarheid (water beter vasthouden) worden gerealiseerd.

- ▶ Geef beschermingsgebieden voor drinkwater een prioritaire status in het NPLG;
- ▶ Stel rond grondwaterbeschermingsgebieden bufferzones in en realiseer via gebiedsgerichte maatregelen in- en rond deze gebieden de doelstellingen op het vlak van waterkwaliteit en waterbeschikbaarheid.

Drinkwatersector denkt graag mee

De drinkwatersector is graag bereid om in de uitwerking mee te denken en haar rol te pakken in de regionale uitwerking voor zowel de planvorming als het toekomstig beheer.

- ▶ Betrek de drinkwaterbedrijven bij de uitwerking van de gebiedsgerichte aanpak binnen het NPLG.

Meer informatie:

Arjen Frentz
070 3490 890
frentz@vewin.nl

Vewin
Bezuidenhoutseweg 12
2594 AV Den Haag
T (070) 3490 850
info@vewin.nl
www.vewin.nl